

**TRABZON MİLLETVEKİLİ
M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN**

**TARIM ve KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
2010 YILI BÜTÇESİ ÜZERİNDE
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA
YAPTIĞI KONUŞMANIN ÖZETİ**

- **2010 yılında bütçeden tarım sektörüne destekleme adı altında yapılacak ödemelerin toplamının milli gelire oranı aşağı yukarı 2002 yılı gerçekleşmesiyle aynıdır.**

Yani sekiz yılda geldiğimiz nokta, Hükûmetin 2010 yılı için o sözde durup durmayacağını bilemiyoruz, o seviye 2002 yılıyla aynıdır. Neden 2010 yılında bize bugün söylediği rakamı tutturup tutturamayacağını bilemiyoruz diyorum çünkü hatırlayacaksınız 2009 yılı bütçe kanun tasarısını burada görüşürken tarım sektörü için destekleme ödemesi olarak Hükûmet 5,5 milyar TL'lik bir ödeme öngörmüştü ancak Genel Kurulda yasalaşma sırasında bundan 546 milyon TL'lik bir kesinti yapıldı. Yani bir günde bir önergeyle 550 milyon TL'lik bir kesinti yapıldı Aralık 2008'in son günlerinde TBMM Genel Kurulunda. Sabah, Atv kredisi için iki kamu bankasını seferber edip 750 milyon doları bulan Hükûmet tarım sektörü için 550 milyon TL'yi o zaman bulamamıştı, kesintiyi yapmıştı. Peki öyle mi gerçekleşecek 2009 yılı ödemesi. Hayır, 2009 yılı yıl sonu gerçekleşme tahmini 4,5 milyar TL'dir yani Genel Kurulda kesinleşen o rakamdan da Hükûmet yaklaşık bir 450 milyon TL daha kesinti yapmaktadır. Bu tablo tarım sektörüne bakışı göstermektedir.

- **Türkiye'nin fındıkta yeni bir yaklaşıma ihtiyacı var**

Sayın Bakanımız bu yıl yaz aylarında Hükûmetin yeni fındık stratejisini açıklamıştır. Açıkladığı stratejinin hareket noktası Türkiye'de üretim alanlarının genişlemesine paralel olarak ürün miktarı artıyor, artan ürün miktarı bazı yıllarda depolarda stok olarak kalıyor, ihtiyaçtan fazla üretildiği için ihraç kabiliyeti de olmayan bu ürünler hazineye, topluma yük olmaktadır. Evet, üretim alanları yıldan yıla genişliyor, üretim Türkiye'nin tüketimi ve ihracatının üzerinde bir şekilde artıyor. Türkiye'nin fındıkta yeni bir yaklaşıma ihtiyacı var.

- **Sayın Bakanın stratejiyi açıklarken dayandığı rakamlar bu stratejiyi güvenilir kılmıyor.**

En son Tarım Bakanlığının desteğiyle uydudan algılama sistemiyle yapılan ölçüm sonucunda Türkiye'deki fındık üretim alanlarının 692 bin hektar olduğu belirlendi. Sayın Bakan açıklamasında 642 bin hektar fındık üretim alanı olduğunu ifade etmiştir yani 50 bin hektar yok sayıldı. Ruhsatsız alanlara belli bir süre sonunda izin verilmeyeceği ifade edildi. Ruhsatlı alanlar 425 bin hektardır, ruhsatsız alanlar da 176 bin hektardır. Bu alanlardaki fındığı tamamen söktüğünüz takdirde kalan 425 bin hektarlık ruhsatlı alan hem iç tüketimi hem Türkiye'nin ihracatını karşılayamaz. O hâlde biz ihracatı azaltan bir ülke olacaksak pazarı başka ülkelere bırakıyoruz demektir. Bu strateji açıklandığında çok açık, net bir yanıışlıktı. O nedenle o zaman şunu önermiştik: Bir kere dünyada tüketim artıyor Türkiye üretim alanlarını bu kadar radikal bir şekilde kısıtlamamalı, bunda bir esnekliğe gitmeli.

Bunun üzerine şüphesiz sadece bizim söylememiz üzerine değil ama bir doğrunun ifade edilmesi idi. Sektörün, üreticinin tepkileri üzerine kısa bir süre önce yayınlanan bir Bakanlar Kurulu kararıyla 750 metrenin üzerinde olan arazide fındık üretimi serbest bırakıldı. Bu son duruma göre gerçek üretim alanı nerede teşekkül etmiştir bilemiyorum.

➤ **Alternatif ürün desteği rakamı üreticinin bir başka ürüne geçmesi için yeterli değil**

Ruhsatlı alanlarda alan bazlı gelir desteği ödemesi, ruhsatsız alanlarda ise alternatif ürün ödemesi yapacaktır. Ruhsatsız alandaki üreticiyi başka bir ürünün üretilmesine teşvik etmek gerekiyor. Doğru, ancak burada tespit edilen alternatif ürün desteği rakamı üreticinin bir başka ürüne geçmesi için yeterli değildir. Ruhsatlı üç yılda dekar başına toplam 450 TL ödenirken ruhsatsız alanda rakam 600 TL'dir. Bu rakam yeterli değildir. Bunun düzeltilmeye ihtiyacı vardır.

➤ **2004 Nisan ayında Doğu Karadeniz Bölgesinde meydana gelen don afeti nedeniyle fındık üreticisi çok büyük ölçüde zarar görmüştür. Ancak 298 milyon TL'lik zararın bugüne kadar 172 milyon TL'lik kısmı ödenmemiştir. Tarafımdan verilen ve altı yıllık bir gecikmeden sonra fındık üreticisinin zararının 2010 yılı bütçe döneminde ödenmesini öngören bir önerge CHP grubunun desteğine karşın reddedilmiştir.**

www.akifhamzacebi.org